

عوارض روانی بدشکلی دندان‌ها را نادیده نگیرید

زیبایی در دندانپزشکی شامل آن دسته از خدماتی می‌شود که به منظور ارتقای وضع ظاهری دندان‌ها، لثه لب‌ها و در تمام قسمت‌های دهان انجام می‌گیرد، اما لفظ بیمار برای فردی که خواستار دریافت درمان‌های زیبایی است صحیح نیست زیرا این‌گونه درمان‌ها برای فردی انجام می‌پذیرد که بیماری دندانی ندارد یا این‌که به همراه نیاز درمانی، خواستار بهبود ظاهری دندان‌های خود است.

زیبایی در دندانپزشکی شامل آن دسته از خدماتی می‌شود که به منظور ارتقای وضع ظاهری دندان‌ها، لثه لب‌ها و در تمام قسمت‌های دهان انجام می‌گیرد، اما لفظ بیمار برای فردی که خواستار دریافت درمان‌های زیبایی است صحیح نیست زیرا این‌گونه درمان‌ها برای فردی انجام می‌پذیرد که بیماری دندانی ندارد یا این‌که به همراه نیاز درمانی، خواستار بهبود ظاهری دندان‌های خود است.

در افراد، ژن مسئول رشد فک‌ها کاملاً مستقل از ژن مسئول تکامل دندان‌هاست. بنابراین هرگونه ناهماهنگی در نسبت میان اندازه دندان‌ها با رشد فک بالا و پایین، می‌تواند به نامرتب شدن یا شلوغی دندان‌ها از یک طرف و فاصله افتادن میان دندان‌ها از طرف دیگر منجر شود.

البته عوامل دیگری هم می‌تواند به بی‌نظمی در آرایش دندان‌ها بینجامد، از جمله زود از دست دادن دندان‌ها و پوسیدگی بین دندان‌ها، بخصوص در دندان‌های شیری که به کاهش فضای فکی و در نتیجه از دست رفتن فضای لازم برای رویش دندان‌های دائمی منجر می‌شود.

بیماری‌های لثه نیز از طریق لقی دندان‌ها و حرکات نامطلوب دندانی باعث ایجاد ظاهر نامطلوب برای بیمار می‌شود و عوارض مهمی مثل عفونت، درد و بوی نامطبوع دهان را ایجاد می‌کند.

بنابر این اگر به دنبال بهبود ظاهری دندان‌های خود از طریق ردیف شدن دندان‌ها هستید در درجه اول باید از سوی یک دندانپزشک باتجربه در زمینه زیبایی یا متخصص ترمیمی و زیبایی به طور دقیق معاینه شوید تا علت نامرتبی دندان‌ها تشخیص داده شود، زیرا در بسیاری موارد ممکن است به یک درمان جامع‌تر مثل ارتودنسی هم نیاز داشته باشید. بنابراین بی‌توجهی به علت زمینه ساز نامرتبی دندان‌ها براحتی به شکست درمان زیبایی و اتلاف هزینه و زمان شما می‌انجامد.

در این زمینه متخصصان ترمیمی و زیبایی هرروزه با افرادی مواجه می‌شوند که سرخورده از انجام این‌گونه درمان‌های شتابزده در مراکزی هستند که ادعا کرده بودند قادر به مرتب کردن دندان‌ها در یک جلسه هستند که متأسفانه رفع مشکلات به وجود آمده برای آنها در بسیاری موارد براحتی ممکن نیست.

بد رنگی؛ تغییر رنگ و لکه‌های روی دندان
درخصوص تغییر رنگ، ابتدا باید علت آن، مشخص شود یا دست کم معلوم شود که منشأ داخلی چون غذا، نوشیدنی، دخانیات، بهداشت ضعیف، سایش‌های طبیعی یا غیرطبیعی یا منشأ خارجی مانند بعضی داروها، عفونت‌های دوران کودکی، بیماری‌های مادرزادی، سابقه ضربه، عفونت و پوسیدگی دندان دارد و سپس برای درمان آنها اقدام کرد. این‌که از دندانپزشک خود بخواهید بلافاصله دندان‌های شما را سفید کند، انتظار معقولی نیست، زیرا شاید ابتدا لازم باشد پوسیدگی دندان، ترمیم شود یا داروی مصرفی بیمار عوض شود و بعد برای سفید کردن یا بلیچینگ اقدام شود. همین‌طور از دندانپزشک خود بخواهید انواع روش‌های سفید کردن را برای شما به طور کامل توضیح دهد و اگر به حساسیت‌های دندانی مثل حساسیت به سرما و گرما دچار هستید، حتماً دندانپزشک خود را مطلع کنید، زیرا سفید کردن باعث تشدید این علائم می‌شود. همچنین بدانید سفید کردن گرچه ضرری ندارد، ولی درمان دائمی بشمار نمی‌آید.

تعویض پرکردگی‌ها یا مواد هم‌رنگ دندان
اگرچه مواد سیاه‌رنگ یا آمالگام بخصوص اگر قدیمی باشد منظره زیبایی ندارد و با نفوذ به نسج دندان، رنگ آن را کبود و تیره می‌کند که حتی از فاصله دور هم قابل مشاهده است، ولی در درجه اول باید بررسی شود این پرکردگی‌ها معیوب است یا خیر یعنی شکستگی، لب‌پریدگی، لقی یا پوسیدگی ثانویه وجود دارد یا نه. همچنین وضع دندان و ریشه آن باید با رادیوگرافی و دیگر تست‌ها مشخص و سپس با مواد بسیار زیباتر هم‌رنگ دندان یا کامپوزیت تعویض شود. لازم است بدانید ترمیم هم‌رنگ، درمان بسیار حساس‌تر، دقیق‌تر و زمان‌برتر از یک ترمیم سیاه‌رنگ دارد و باید از مواد خاصی به عنوان عایق بندی در زیر آن استفاده شود تا بیمار دچار عوارضی مثل حساسیت شدید و درد موقع جویدن نشود زیرا این عوارض پس از ترمیم هم‌رنگ، زیاد پیش می‌آید.

اصلاح بدشکلی دندان‌ها
در این زمینه هم باید مشکلات قبلی مورد بررسی قرار گیرد تا از میزان فضای موجود و مورد نیاز برای اصلاح دندان و میزان تراش لازم برای ردیف کردن دندان‌های چرخیده و بیرون زده آگاهی پیدا کرد. در بسیاری موارد، نیاز به قالب‌گیری اولیه و مطالعه مدل گچی دندانی وجود دارد. با این حال اگر فقط یک یا تعداد محدودی از دندان‌ها مبتلا باشند با کارهای زیبایی مثل لامینیت، ونیر و یا پلاک ارتودنسی ساده می‌توان مشکل را برطرف کرد.

پوشش بیمه ای خدمات زیبایی در دندانپزشکی
متأسفانه سازمان‌های بیمه‌گر و مسئولان وزارت بهداشت این‌گونه خدمات را درمان‌های لوکس و واجب تلقی می‌کنند و بسیاری از بیمه‌ها از پذیرش این‌گونه درمان‌ها سرباز می‌زنند و بار سنگین هزینه این درمان‌ها را به دوش فرد متقاضی می‌اندازند در صورتی که بدشکلی دندانی هزینه‌های اجتماعی سنگین‌تری را بر اثر عوارض منفی روانی ایجاد شده در فرد مانند نداشتن اعتماد به نفس، ایجاد تفکر منفی نداشتن موفقیت شغلی و ازدواج و... به دنبال دارد.

نکته مهم در مورد انجام درمان های زیبایی دندان آن است که باید از پزشک خود بخواهید ماهیت و علت مشکل دندانی شما را مشخص کند و سپس انتخاب درمانی ممکن را با شما درمیان گذارد و محاسن و معایب هر روش را به طور کامل برایتان توضیح دهد. در واقع این شما هستید که با کمک پزشک خود، مناسب ترین درمان را انتخاب می کنید.

دکتر فرشید میرمطلبی / دندانپزشک، متخصص ترمیمی و زیبایی